

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๑/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ค. ๒๘/๒๕๖๒

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายชวลิต ทิษยากร (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายชวลิต ทิษยากร (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ กรมการท่องเที่ยวได้มีประกาศกรมการท่องเที่ยว เรื่อง ประกาศผู้ชนะการเสนอราคาจ้างที่ปรึกษาดำเนินการโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพมาตรฐานคุณภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวและมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อคนทั้งมวล โดยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป โดยผู้เสนอราคา ที่ชนะการเสนอราคา ได้แก่ สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งการจ้างงานธุรกิจที่ปรึกษากับสถาบันการศึกษาของรัฐซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐน่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๕ วรรคสอง ที่บัญญัติให้รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน และปิดกั้นโอกาสบริษัทที่ปรึกษาเอกชนในการประกอบธุรกิจ การกระทำของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว

เป็นการกระทำที่ขัดต่อนโยบายและจรรยาบรรณ เป็นภัยต่อแผ่นดิน และส่งผลกระทบต่อ
บริษัทเอกชนในวงกว้าง

ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือแจ้ง
ผลการวินิจฉัยให้ผู้ร้องทราบว่า กรณีพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘
ที่ทำให้มีการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อให้บริการ
ทางวิชาการและรับงานจ้างที่ปรึกษา มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ วรรคสอง
หรือไม่ นั้น เห็นว่า งานที่ปรึกษาหรือให้คำปรึกษาทางวิชาการ ทางเทคนิค หรือทางวิชาชีพ ถือเป็น
การให้บริการทางวิชาการประเภทหนึ่งตามความในข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วย
การให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงเป็นการดำเนินงานภายใต้วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย
ตามที่พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ให้อำนาจไว้ สำหรับกรณีการจ้างงาน
ที่ปรึกษากับสถาบันการศึกษาของรัฐเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ วรรคสอง
หรือไม่ นั้น บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงแนวทางให้รัฐดำเนินการตรากฎหมายและกำหนดนโยบาย
ในการบริหารราชการแผ่นดินเท่านั้น มิใช่บทบังคับให้รัฐมีภาระหน้าที่ต้องดำเนินการหรือปฏิบัติ
แต่อย่างใด จึงยังไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ส่วนกรณีที่สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ
ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถหารายได้จากการรับงานจ้างที่ปรึกษา เป็นการปิดกั้นโอกาส
บริษัทที่ปรึกษาเอกชนในการประกอบธุรกิจนั้น เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้จำกัดว่าที่ปรึกษาจะต้อง
เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐเท่านั้นที่จะมีสิทธิยื่นข้อเสนอเพื่อรับงานจ้างที่ปรึกษา ดังนั้น หากผู้ร้อง
เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ประกาศกำหนด ก็ย่อมมีสิทธิที่จะเข้าซื้อเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ
ได้เช่นกัน ส่วนการคัดเลือกที่ปรึกษารายใดจะเป็นผู้ชนะนั้น ย่อมต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์
การคัดเลือกที่หน่วยงานของรัฐได้กำหนดไว้ ทั้งเกณฑ์ด้านคุณภาพและเกณฑ์ด้านราคาประกอบกัน
ผู้ร้องยังไม่ได้ถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบธุรกิจแต่อย่างใด จึงวินิจฉัยให้ผู้ร้องเรียน

- ๓ -

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การที่กรมการท่องเที่ยวจ้างงานที่ปรึกษากับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง

(๒) พิจารณาเรียกเงินค่าจ้างที่ปรึกษาคืน

(๓) กล่าวโทษวินัย แพ่ง และอาญา แก่ผู้ที่ประพฤติมิชอบ

(๔) เพิกถอนการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๕) เพิกถอนพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑

(๖) เพิกถอนสัญญาจ้างที่ปรึกษากรมการท่องเที่ยวกับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๗) พิจารณาโทษอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและอธิบดีกรมการท่องเที่ยว

(๘) พิจารณาโทษนายกสภาวิศวกร

(๙) พิจารณาโทษอธิบดีกรมบัญชีกลาง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น

- ๔ -

ยอมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบถึงการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการที่กรมการท่องเที่ยวจ้างงานที่ปรึกษากับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชนและปิดกั้นโอกาสการประกอบธุรกิจของบริษัทที่ปรึกษาเอกชน เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง เห็นว่า การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ว่า ผู้ที่จะยื่นคำร้องได้ต้องเป็นผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง แม้ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงจากการกระทำใด เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเท่านั้น กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

- ๕ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่ง
ไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๖ -

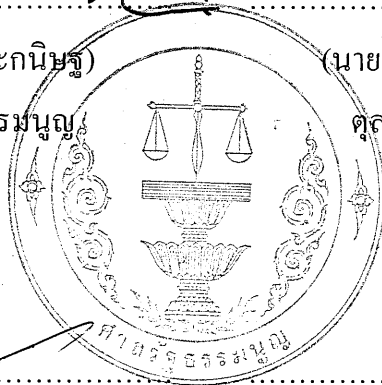
(คำสั่งที่ ๓๑/๒๕๖๒)

(นายจรัญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลนุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังสศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ